

DOBRČICKÉ NOVINY

Obec Dobruška

Ročník VI.

31. březen 2016

cena: bezplatně

1
2016

ÚVODNÍK

Vážení a milí spoluobčané, přivítali jsme začátek nového roku, prožili opět mimořádně mírnou, klidnou zimu a teď s příchodem jara nastal čas na další číslo našeho obecního zpravodaje. V uplynulém období od minulého vydání jsme pro vás nashromáždili mnoho zajímavých informací a fotodokumentace, jak o událostech nedávno minulých, jako například o báječných plesech, na kterých jsme společně zažili nezapomenutelné chvíle a hodně legrace, tak o masopustním veselí a průvodu, který je díky vám rok od roku pestřejší a zajímavější, nebo o svátcích Velikonočních, na které se tradičně těší spíše mužská část našich obyvatel.

V jarních měsících a dále v průběhu celého roku nás však nečeká jen zábava, ale také práce na rozvoji Dobřic, a právě s plány na další rozkvět obce vás chceme seznámit v těchto novinách. Dočtete se také něco o archeologickém nálezu mincí při opravě naší kapličky, jak Obec Dobřice hospodařila v roce 2015 nebo o dalších bylinkách, které byste určitě měli znát.

Samozřejmě zde najdete svoje oblíbené články z historie obce a některých jejích domech či úryvek ze školní kroniky. Zahrádkáři si také přijdou na své. Pochopitelně je vše doplněno fotografiemi a nechybí ani poutavý článek o stavbě domečků pro samotářský hmyz na vašich zahrádkách.

Tak vzhůru do jara a nového čísla Dobřických novin.

*Petr Navařík
zastupitel obce*

CO SE PODAŘILO V ROCE 2015?

A JAKÉ JSOU PLÁNY NA ROK 2016?

Vážení občané, rok 2015 byl v mnohém úspěšný. Podařilo se z větší části dokončit dva větší projekty, s jejichž přípravou započalo již minulé zastupitelstvo obce – revitalizace potoka a oprava kaple. Finanční dotaci se podařilo vyčerpat. Administrativní dotažení těchto projektů ale ještě nějakou dobu potrvá.

Podařilo se získat dotaci na pracovníky v rámci veřejně prospěšných prací. Je jen škoda, že se nepodařilo celou přislíbenou dotaci na 2,5 úvazku vyčerpat ze 100 %. O jednoho pracovníka jsme přišli již po 2,5 měsících a další pracovník na zkrácený úvazek na podzim dlouhodobě onemocněl. Nicméně jsem zatím velmi spokojen s prací pana Alfreda Kosíka, který si rozumí se stálým zaměstnancem obce p. Antonínem Navrátillem.

Během roku 2015 se podařilo najít řešení problému s hospodařením tří obcí v Přestavlkém lese. Věřím, že založený Dobrovolný svazek obcí Přestavlký les vnese do hospodaření více transparentnosti a otevřenosti vůči obyvatelům všech tří obcí. Poděkování patří všem členům zastupitelstev obcí Stará Ves, Přestavlký a Dobřice, kteří se v průběhu celého roku podíleli na přípravě stanov DSO a věnovali čas jejich studování a připomínkování.

Jsem rád, že se celé zastupitelstvo pustilo do přípravy Územního plánu Dobřic a přípravy projektu nové kanalizace a ČOV. Tyto dva projekty budou těmi hlavními rozvojovými úkoly pro rok 2016, v případě kanalizace a ČOV i let dalších. Protože na případnou realizaci výstavby nové kanalizace by měla navazovat generální oprava silnic

a chodníků, bude třeba ve shodě s připravovaným územním plánem řešit a plánovat i tuto oblast. Nelze opomenout ani přípravu jednotné koncepce údržby a rozvoje zeleně v obci a jejím okolí.

Z hlediska dotací nám byl schválen příspěvek na zpracování Územního plánu Dobřice ve výši 87.120,- Kč a máme požádáno o příspěvek na vybavení JSDH obce Dobřice. Na jaře roku 2016 budeme opět hledat varianty, jak získat některé další schopné pracovníky v rámci veřejně prospěšných prací, kteří nám pomohou v péči o vzhled obce a také její rozvoj dle vašich představ.

V rámci přípravy projektu na kanalizaci bude nutné již připravovat vše potřebné k jeho následné realizaci, pochopitelně za předpokladu schválené dotace.

V přípravě je žádost o dotaci na rekonstrukci hasičské zbrojnice, která by si opravu velmi zasloužila. Problém může ale nastat u jejích technických parametrů, které pravděpodobně nemusí splňovat všechny požadavky dotačního programu.

Velkým tématem roku 2016 i následujících let bude řešení otázky likvidace komunálních odpadů. Možnosti získání dotací sice nejsou velké, ale budeme se snažit v této oblasti co nejlépe zorientovat tak, aby případné navýšení plateb za skládkování komunálních odpadů co nejméně dopadlo na bedra občanů naší obce.

V návaznosti na již zmiňovanou koncepci rozvoje zeleně v obci a jejím okolí se také začneme vážněji zabývat problematikou rozoraných polních cest a jejich případného obnovení, ať už za účelem obnovení průchodnosti terénem nebo zlepšení přírodní rozmanitosti v okolí obce. Po opravě kapličky si pozornost zasluhují i zbylé drobné kulturní památky v obci (pomníky, kříže). Pochopitelně i na tyto oblasti se dají najít vhodné dotační možnosti, nicméně i zde bude nutná jistá míra spoluúčasti, na kterou bude nutné najít v rozpočtu obce prostředky.

V měsíci srpnu si u příležitosti hodových oslav obec Dobřice připomene 660 let od první písemné zmínky o obci. Příprava těchto oslav jistě nebude jednoduchá a každá pomoc bude vítaná.

Jistě budete souhlasit, že plánů je mnoho a pochopitelně se za tím skrývá mnoho práce. Věřím, že se členové zastupitelstva budou v rámci možností maximálně podílet na jejich realizaci a většinu se podaří dotáhnout do zdárného konce. Také vím, že i mnozí občané Dobřic, pokud to bude v jejich možnostech či odbornosti, se rádi zapojí do příprav některých projektů. Přejme si tedy mnoho úspěchu, času a hlavně pevných nervů.

Marek Ostrčil
starosta obce Dobřice

ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ OBCE ZA ROK 2015

Vážený občané,
v tomto článku pro vás zhodnotím rok 2015 z pohledu rozpočtu obce Dobřice. Pokusím se strohá čísla okomentovat a snad si tak uděláte lepší obrázek o tom, jak si na tom naše obec loni stála.

Rok 2015 byl ve znamení výrazného růstu české ekonomiky, a to se projevilo také v rozpočtu obce. Zejména na straně daňových příjmů se růst ekonomiky pozitivně podepsal. S odhadem daňových příjmů to není jednoduché a při sestavování rozpočtu se snažíme být spíše rezervovaní. Rok 2015 v mnohých daňových příjmech překonal rok 2014. Daňové příjmy představují daně, které stát vybere a část z nich rozděluje jednotlivým krajům, obcím a městům. Pouze daň z nemovitostí je zcela příjmem dané

obce, kde se nemovitost nachází. Posuďte sami rozdíl mezi rokem 2014 a 2015 (nejedná se o výčet všech typů příjmů):

Příjmy	rok 2014	rok 2015
Příjmy celkem	2 657 903,94 Kč	5 028 149,89 Kč
daň z příjmů fyz. osob (DPFO) ze závislé činnosti	383 774,65 Kč	405 988,01 Kč
DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	44 683,61 Kč	41 295,76 Kč
DPFO z kapitálových výnosů	48 452,23 Kč	51 947,34 Kč
daň z příjmu právnických osob	462 477,52 Kč	482 216,88 Kč
DPH	940 764,53 Kč	956 652,69 Kč
daň z nemovitostí	206 549,31 Kč	241 511,05 Kč
poplatek za „odpady“	94 639,00 Kč	96 079,00 Kč
transfery od státu (dotace)	212 383,00 Kč	2 517 329,00 Kč
„stočné“	25 430,00 Kč	27 030,00 Kč
Pronájem pozemků	45 744,00 Kč	47 048,00 Kč

Jak vidíte na orientačním výčtu příjmů, tak jediný pokles byl zaznamenán v příjmech z daní fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (živnostníků). Tento trend panuje již několik let, pro zajímavost, ještě v roce 2010 byl příjem ve prospěch Obce Dobřčice z této daně ve výši 283 658,93 Kč. Výrazný nárůst v dotacích je třeba připsat na vrub proplaceným dotacím na Revitalizaci toku a nivy Dobřčického potoka, Sanaci kaple Panny Marie v Dobřčicích a příspěvkům na zaměstnance v rámci veřejně prospěšných prací.

Výborný výsledek v příjmech obecního rozpočtu pochopitelně má i druhou stranu, kterou jsou jeho výdaje. Celkové výdaje Obce Dobřčice za rok 2015 dosáhly 5 040 668,44 Kč. Pojdme si je tedy ukázat.

Tradičně nejvyšší kapitolu rozpočtu, kterou je každý rok Činnost místní správy, v roce 2015 překonala kapitola Úprava drobných vodních toků, kde se k drobným každoročním výdajům připočítaly náklady na revitalizaci potoka - výdaje za celou tuto kapitolu dosáhly 2 084 680,- Kč.

Kapitola Činnost místní správy zahrnuje mzdy a odvody za všechny zaměstnance v hlavním pracovním poměru, náklady obecního úřadu a budovy OÚ vč. spotřebované energie, vody a plynu, náklady na telefon, programové vybavení OÚ a dále nákup materiálu a drobných strojů a zařízení. Celkové výdaje na Činnost místní správy dosáhly 1 129 652,54 Kč. Pochopitelně nelze od Činnosti místní správy oddělit její zastupitelstvo. Náklady na kapitolu Zastupitelstva obcí dosáhly 262 778,- Kč.

Oprava kapličky se významně projevila v kapitole Pořízení, zachování a obnova hodnot místní kultury. Celkové náklady na tuto kapitolu loni dosáhly 491 133,- Kč.

Další velkou kapitolou obecního rozpočtu je Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň. V roce 2015 se pořizoval nový traktůrek za 199 990,- Kč a dalšími výdaji byl nákup různého materiálu, drobného dlouhodobého majetku a náklady na údržbu a opravu. Nesmím zapomenout ani na pohonné hmoty, které se při údržbě obce spotřebují, loni jich bylo celkem za 28 938,- Kč. Kapitola Péče o vzhled obcí a zeleň si v Dobřčicích nakonec loni vyžádala 316 174,- Kč.

K výdajovým kapitolám, které přesáhly hodnotu 100 tis. Kč, patří také kapitola Záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků s výdaji 150 753,50 Kč. Sem patří zejména náklady na pořádání akcí vč. nákupu materiálu a zboží, které se na akcích prodává, elektrická energie, věcné dary, pohoštění, drobný dlouhodobý majetek a jiné.

Poslední kapitolou, která patří každý rok mezi ty velké, je Sběr a odvoz komunálních odpadů. Sem patří zejména platby za svoz komunálních odpadů. Celkové výdaje 128 703,- Kč.

Výčtem některé další výdajové oblasti Obce Dobřice v roce 2015:

Další výdajové kapitoly	
Silnice	79 400,00 Kč
Provoz veřejné silniční dopravy	15 890,00 Kč
Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	54 564,00 Kč
Zájmová činnost a rekreace jinak nezařazená (zejména provoz výletišť)	22 244,00 Kč
Veřejné osvětlení (vč. provozu vánočního osvětlení)	65 596,00 Kč
Územní plánování	41 140,00 Kč
Komunální služby a územní rozvoj jinak nezařazený	32 245,00 Kč
Požární ochrana – dobrovolná část	19 257,00 Kč
Pojištění funkčně nespecifikované	20 503,00 Kč

A jak tedy celkově dopadl rok 2015? V následující tabulce najdete bilanci roku 2015:

Příjmy obce	5 028 149,89 Kč
Výdaje obce	5 040 668,44 Kč
Rozdíl příjmů a výdajů	-12 518,55 Kč
Stav zůstatku finančních prostředků k 31. 12. 2015	1 226 804,97 Kč

Rok 2015 byl z pohledu rozpočtu Obce Dobřice myslím úspěšný a i přes veškeré nemalé výdaje skončil z pohledu rozdílu příjmů a výdajů jen malým schodkem 12,5 tis. Kč. Věřím, že se bude dobře hospodařit i v roce 2016, na čemž se budou podílet nejen všichni zastupitelé, ale také všichni zaměstnanci obce.

Marek Ostrčil
starosta obce Dobřice

Z ČINNOSTI ZASTUPITELSTVA

Zastupitelstvo obce Dobřice na svém 11. zasedání konaného dne 12. ledna 2016:

- vzalo na vědomí kontrolu plnění usnesení z 10. zasedání Zastupitelstva obce Dobřice,
- schválilo Zadání územního plánu Dobřice.

Zastupitelstvo obce Dobřice na svém 12. zasedání konaném dne 25. února 2016:

- vyřadilo z programu bod č. 10., „Vyhrazená pravomoc Zastupitelstva obce Dobřice“, které bude řešeno až po dalším jednání
- vzalo na vědomí kontrolu plnění usnesení z 11. zasedání Zastupitelstva obce Dobřice,
- vzalo na vědomí provedené rozpočtové opatření č. 10/2015 a č. 11/2015,
- po projednání vzalo na vědomí Protokol z kontroly nahrazující interní audit za rok 2015,
- po projednání vzalo na vědomí zápis č. 1/2016 ze zasedání Kontrolního výboru Zastupitelstva obce Dobřice a zápis č. 1/2016 ze zasedání Finančního výboru Zastupitelstva obce Dobřice,
- vzalo na vědomí uskutečněné vypořádání pohledávek a závazků z účtu Společné správy lesa obcí Dobřice, Přestavlky a Stará Ves,

- schválilo vypořádání zůstatku na účtu Společné správy lesa obcí Dobřice, Přestavlky a Stará Ves, kdy zůstatek (cca 210.000,- Kč) bude převeden na nový účet Dobrovolného svazku obcí Přestavlký les jako peněžitý vklad,
- po projednání schválilo uzavření „Smlouvy o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene“ mezi obcí Dobřice a ČEZ Distribuce a.s. na parcele č. 77/2 v k. ú. Přestavlky u Přerova,
- po projednání vzalo na vědomí přípravu kroků směřujících k majetkovému převodu spoluvlastnického podílu k pozemku na parcele č. 77/2 v k. ú. Přestavlky u Přerova,
- po projednání vzalo na vědomí informace o stavu veřejného pořádku na území obce Dobřice.

V uplynulém období se zastupitelstvo obce a obecní úřad zabývali následujícím:

- Ve středu 27. ledna se uskutečnila první valná hromada DSO Přestavlký les, kterého se zúčastnili starostové všech tří zakládajících obcí, byl zde schválen postup vypořádání finančních prostředků z účtu Společné správy lesa obcí Dobřice, Přestavlky a Stará Ves a dále plán prací na rok 2016.
- Ve čtvrtek 28. ledna se uskutečnilo setkání starostů obcí Olomouckého kraje k připravovaným změnám v likvidaci komunálních odpadů a možností řešení v jednotlivých obcích.
- Ve středu 10. února se uskutečnila valná hromada Honebního společenstva Stará Ves, Přestavlky a Dobřice.
- V úterý 16. února se starosta zúčastnil zasedání Správní rady a Programového výboru MAS – Partnerství Moštěnka, kde se připravoval 7. sněm MASky a dále se řešila otázka členských příspěvků jednotlivých členů.
- Dne 19. února 2016 se na OÚ Dobřice konal audit, který každoročně provádí zaměstnanci Olomouckého kraje. Kontrola konstatovala, že je vše v pořádku a bez nedostatků.
- V pondělí 29. února se uskutečnilo jednání starostů okresu Přerov ve věci navrácení akciových podílů ve společnosti VaK Přerov.
- Ve čtvrtek 3. března se starosta zúčastnil 7. sněmu MAS-Partnerství Moštěnka v Roštění, kde byly schváleny členské příspěvky na rok 2016 a dále byli zvoleni členové programového výboru, výběrové komise a kontrolního výboru. Také byly členům podány informace k dotacím na podporu spolků v roce 2016.
- V úterý 8. března 2016 se konalo setkání zastupitelů s projektantkou územního plánu Ing. arch. Barborou Jenčkovou k problematice zpracování Územního plánu Dobřice.
- V Sobotu 12. března se starosta zúčastnil jako host výroční schůze Mysliveckého spolku Stará Ves.
- Zastupitelstvo se zabývalo přípravou Vánočního koncertu pěveckého sboru Vokál, zapálení novoroční vaty na Kamenci, organizaci Novoročního turnaje v ping – pongu, organizací masopustního průvodu a organizací obecního bálu.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

K 24. březnu 2016 má obec celkem 231 obyvatel:

117 mužů a 114 žen, z toho je 38 dětí do 15 let: 19 chlapců a 19 dívek.

Za uplynulé období dva občané zemřeli, dva se přistěhovali a čtyři se odstěhovali.

Od posledního vydání Dobřických novin jsme se rozloučili s dvěma našimi spoluobčany. V prosinci minulého roku tragicky zahynul utonutím ve věku 58 let Jan Masařík a v pátek 19. února zemřela nejstarší občanka v naší obci paní Ludmila Voltnerová, která by letos v prosinci oslavila své devadesáté narozeniny.

Všem pozůstalým vyslovujeme upřímnou soustrast a s úctou vzpomínáme na památku zesnulých.

Zastupitelstvo obce gratuluje:

V prosinci 2015 oslavila paní Anna Špišková své 70. narozeniny. Paní Špišková toto jubileum oslavila z důvodu nemoci až na březnovém sezení klubu seniorů.

Za obec Dobřice popřál paní Špiškové starosta obce všechno nejlepší, hlavně zdraví, do další let.

V únoru 2016 oslavila paní Milada Kašpárková své 75. narozeniny. Z důvodu nemoci jí místostarostka Petra Rozkošná a zastupitel Petr Navařík popřáli až v měsíci březnu.

INFORMACE A ZAJÍMAVOSTI

- ☞ V sobotu 31. října 2015 provedl Sbor dobrovolných hasičů Dobřice sběr železného odpadu v naší obci. Občané mají možnost odkládat železný šrot, kdykoliv, na sběrné místo u obecního úřadu. Další sběr bude proveden na přelomu měsíců dubna a května.
- ☞ Termíny **svozu komunálního odpadu** - v této službě došlo ke změně, svozy jsou prováděny jedenkrát za čtrnáct dnů vždy ve čtvrtky v liché týdny. V následujícím období je to: 14. 4. 2016, 28. 4. 2016, 12. 5. 2016, 26. 5. 2016, 9. 6. 2016, 23. 6. 2016, 7. 7. 2016 ...
- ☞ Kontejner na **velký domovní odpad** byl přistaven na parkovišti před hospodou Na Tvrzi ve dnech 11. až 14. března 2016.
 - ☞ podzimní termín přistavení kontejneru proběhne pravděpodobně v září 2016.
- ☞ Sběr a odvoz nebezpečného, elektronického a elektrického odpadu bude proveden **v sobotu 23.4.2016 od 10:00 hod do 10:30 hod** na parkovišti před hospodou.
 - ☞ podzimní termín sběru nebezpečného odpadu je plánován na říjen 2016.O termínech a obsahu sběru velkého domovní odpadu a nebezpečného odpadu byli občané informováni letáčkem svozové firmy!
- ☞ Na obecním úřadě si je možné vyzvednout objednané kompostéry. Dále jsou k dispozici ještě 4 kusy pro občany, kteří si je nestihli objednat.
- ☞ **Pokud některý z majitelů nemovitosti ještě neodevzdal Evidenční list k připravovanému projektu nové kanalizace, ať tak učiní v co nejkratším čase.**
- ☞ Od velikonoční soboty 27. 3. 2016 již máme opět letní čas, hodiny jsme ve dvě hodiny v noci posunuli o jednu hodinu dopředu.
- ☞ Začátkem ledna proběhla v naší obci Tříkrálová sbírka, při které bylo vybráno celkově 4.817,- Kč. Všem, kteří do sbírky přispěli, děkuje Oblastní charita Přerov. Obec Dobřice děkuje koledníkům a také panu Jaroslavu Garskému, který sbírku v Dobřicích organizačně zaštitil.

POSEZENÍ ZASTUPITELŮ SE SPOLKY A ZAMĚSTNANCI OBCE

Na začátku nového roku svolal starosta obce na krátké novoroční posezení členy zastupitelstva obce, zástupce obecních spolků a zaměstnance obecního úřadu. Byl zhodnocen uplynulý rok a požádáno o pomoc v roce 2016.

Při této příležitosti starosta obce předal paní Romaně Michalčákové cenu za jednu z nejhezčích květinových výzdob domů v roce 2015. Ostatním vítězům soutěže byly ceny již také předány.

NOVÉ LINOLEUM V BARU NA SÁLE OBECNÍHO ÚŘADU

V baru na sále obecního úřadu bylo v měsíci únoru položeno nové linoleum, následně je v plánu i doplnění novým nábytkem a dalším vybavením

VALNÁ HROMADA MYSLIVECKÉHO SPOLKU

Myslivecký spolek Stará Ves na své tradiční výroční schůzi, která se konala v sobotu 12. března ve Staré Vsi, zhodnotil činnost a hospodaření spolku za uplynulý rok 2015. Myslivecký spolek má na svou činnost pronajatou honitbu skládající se z katastrů obcí Dobřice, Přestavlky a Stará Ves.

Při výroční schůzi byli přítomní členové i hosté informováni o stavu zvěře v honitbě a o odlovených kusech. Diskutována byla také možnost realizace některých opatření navržených v rámci Komplexní pozemkové úpravy ve Staré Vsi a Přestavlkách. Tato opatření by měla podporovat přirozenou rozmanitost přírody. Příkladem mohou být, mokřady, rybníčky, pastviny, meze, remízky, aj.

Myslivecký spolek se nezabývá jen lovem zvěře. Myslivci zajišťují v honitbě zimní příkrmování, zejména je-li v přírodě nedostatek přirozené potravy, preventivní léčení zvěře proti různým parazitům a také odstřel „škodné“. Myslivecký spolek Stará Ves se také podílí na budování, opravách a rušení oplocenek v Přestavlkém lese. V neposlední řadě pořádá výchovné a společenské akce.

Druh	Odloveno v roce 2015	Stav ke konci roku
zajíci	130	234
srnčí	46	86
divočáci	3	nesčítáno
daňci	14	29
bažanti	0	45

VYČIŠTĚNÍ POLNÍ CESTY NAD CHMELÍNEM

Zaměstnanci obcí Přestavlky a Dobřice provedli vyčištění polní cesty na společné hranici katastrů těchto obcí. Věříme, že tato cesta spojující část obce nad trafostanicí po krajskou silnici na Přestavlky se stane cílem vycházek do blízkého okolí.

NOVÁ MŘÍŽ NA VSTUPU DO KAPLIČKY

V úterý 22. března byla na naši kapličku namontována nová mříž, kterou vyrobil umělecký kovář p. Aleš Ostrčil z Beňova. K dokončení oprav kapličky zbývá již jen připojení kapličky na elektrický proud z obecního úřadu.

OBJEV MINCÍ UKRYTÝ POD PODLAHOU KAPLE PANNY MARIE V DOBRČICÍCH

Ve dnech 29. 9. - 3.10.2015 provedli pracovníci Muzea Komenského v Přerově záchranný archeologický výzkum formou dohledu nad výkopovými pracemi v souvislosti

s realizací stavby "Sanace kaple Panny Marie v Dobřčicích", jejímž zámerem bylo provedení opatření ke stabilizaci stavebně technického a vlhkostního stavu objektu.

V rámci těchto sanačních úprav byla v interiéru nejprve odstraněna dlažba recentního stáří spolu s podsypem. Pod ní byla zachycena původní terénní vyrovnávka, do které byla stavba založena. Poté byl terén postupně snižován o 30 cm na úroveň projektované nivelety založení konstrukce nové dlažby. Z úrovně terénní vyrovnávky tvořené prachovou hlínou tmavě hnědého zabarvení se podařilo vyzvednout soubor zlomků užitkové převážně glazované keramiky, kterou lze rámcově datovat do období raného novověku.

Za pomoci detektoru kovů značky XP Deus V3.2 byly ze stejné úrovně v interiéru kaple získány celkem 4 mince. Nejmladší nalezenou minci představuje stříbrný denár Matyáše II. (1611-1619) z roku 1611 ražený v kremnické mincovně. Další dvě drobné mince reprezentují denáry polského města Poznaň, které byly raženy na přelomu 16./17. století za doby panování Zikmunda III. Vasy (1587 -1632). Tyto mince se vyznačovaly

nepříliš velkou kvalitou, neboť obsahovaly větší podíl mědi. Poslední stříbrnou minci nelze pro její špatný nálezoový stav přesněji určit.

Samotný objekt kaple Panny Marie se nachází přibližně v centru obce na p.č. 64, při jižním okraji komunikace, nad usedlostí č.p. 96. Byla postavena v období pozdního baroka v roce 1773. Kaple představuje drobnou sakrální stavbu o rozměrech 5,6 x 3,81 m s trojbokým závěrem. Nad vstupním průčelím se nachází hranolová zvonice, v které je zavěšený zvon s reliéfy P. Marie a sv. Floriána. Podle nápisového vlysu byl zvon odlit roku 1774 zvonařem Wolfgangem Straubem v Olomouci.

Výzkumem dokumentovaná a mincovními nálezy datovaná úprava terénu představuje zajímavý doklad aktivit v této části obce předcházející samotnou výstavbu pozdně barokní kaple. Není bez zajímavosti, že terén od jižní obvodové zdi kaple výrazně klesá k usedlosti č.p. 96. Je tedy možné, že v průběhu novověku byly vyvíjeny snahy dorovnat horní hranu svahu, do které byly posléze ve 2. pol. 18. století zahlobeny základy kaple.

Před zahájením stavební činnosti nejen v zastavěných částech obce Dobřice, ale vzhledem k historicky doloženému osídlení v prostoru celého dotčeného území mikroregionu Dobřického potoka, je nutné pamatovat na zajištění záchranného archeologického výzkumu či případné ohlášení nečekaného archeologického nálezu odborné instituci v regionu. Jedině tak můžeme doplnit prozatím bílá místa a dosud chybějící prameny hmotné povahy související s nejstarším osídlením.

Zdeněk Schenk – Jan Mikulík

HISTORIE NĚKTERÝCH DOMŮ V DOBRČICÍCH

V této nové rubrice Vás chceme seznámit s historií některých stavení v naší obci. Pokud se nám povede získat, zveřejníme i vzhled domů, jak vypadaly v minulosti, kdo zde bydlel a další zajímavosti.

V tomhle čísle vzpomeneme na historii dvou domů popisné číslo 11 a 12.

DŮM ČÍSLO POPISNÉ 11

Místo, kde stojí dnešní dům č. 11, je obydlen od nepaměti. Dům v dnešní podobě je z konce padesátých let, kdy starý dům odkoupil Miloslav Bernát od Františka Němce, který starý domek zbouřal a postavil nový. Do konce první světové války bylo toto místo poslední na konci obce. Dále byly už jen louky a pole Za Šinkhausem (za hospodou). Podle pamětníků byl starý domek postaven z vepřovic a dřeva. Střecha byla kryta doškem a sahala až nad malá okénka. Vstup do chaloupky byl z boku od č. 12. Dvě malá okénka byla vpředu od chodníku. Byla zde jedna větší místnost a malá kuchyně. Od pole do dvora bylo jedno menší okénko a samostatný vchod. Ještě po válce zde v této malé místnosti bydlela paní Kolečková až do své smrti. Její syn se svojí manželkou, která byla úspěšná švadlena, bydlel na č. 8.

Prvním dohledatelným majitelem byl Bartoloměj Kotas. Jeho otec se jmenoval Václav Kotas a přišel do našeho kraje z vesnice Bělá ve Slezsku. Bartoloměj, který bydlel na č. 11, se oženil v roce 1756 s Marinou, dcerou Havla Kopřivy podruha z Dobřic č. 14. Jako svědci na jejich svatbě byli sedláci z Dobřic Jiří Bednář a Josef Ostrčil. Bartoloměj Kotas a jeho potomci byli domkaři s malou výměrou pole a všichni se živili plátenictvím nebo také tkalcovstvím. Bartoloměj se svou ženou Marinou měl dvě děti Kateřinu a Annu, které ale zemřely v dětském věku. Po několika letech ovdověl a v roce 1767 se znovu oženil s Barborou, dcerou po zemřelém Janu Šnoblovi z Přestavlk. Za svědky jim byli Josef Ostrčil a Josef Martilík, sedláci z Dobřic. Spolu měli několik dětí - Václava (narozen 1781), Dominika (narozen 1777), Annu (narozenou 1775) a také Jana (narozen 1773), který zemřel ve věku 19 let v roce 1792 na tyfus. A ještě František (narozen 1769). Bartoloměj Kotas zemřel v roce 1791 ve věku 54 let na úplavici, ale na sousedním č. 12. V roce 1797 zemřela i jeho manželka Barbora ve věku 48 let. Barbora Kotasová byla dlouholetá a - jak se píše ve starých matrikách - „zkoušená porodní bába“, která odrodila ve vesnici a okolí spoustu dětí. Syn Bartoloměje a Barbory František se oženil v roce 1790 jako dvacetiletý s Kateřinou Nesňalovou, dcerou Jana Nesňala z Dobřic č. 12. Nevěsta měla také dvacet let. Svědci byli Josef Ostrčil a Jan Václavek, sedláci z Dobřic. Manželé bydleli na čísle 12, odkud pocházela Kateřina. Manželům Kotasovým se narodilo v období let 1791 až 1809 šest dětí: Josef, Anna, Antonín, Františka, Jana a Petrolína. Na čísle 11 bydlel v té době bratr Františka Dominik, narozený v roce 1777. Ten se oženil s Veronikou, dcerou Antonína Nesňala ze Staré Vsi č. 19. Ve Staré Vsi se jim narodily dvě děti, v roce 1798 Kateřina a v roce 1800 Anna, která zde v roce 1823 umírá. Kotasovi potom bydleli v Dobřicích na čísle 11, kde se jim narodilo několik dalších dětí, např. syn Josef (narozen 1802), dcera Klára (narozena 1810), syn Jan (narozen 1813). V roce 1823 mu zemřela dvacetiletá dcera Eliška. Dominik Kotas umírá v roce 1814 ve věku 41 let na tuberkulózu. V roce 1821 si dcera Dominika Kotase Kateřina vzala za manžela Ignáce Svobodu ze Žalkovic, podruha, kterému bylo 30 let, Kateřině bylo 24 let. Kateřina zemřela v roce 1824 na vodnatelnost. Ignác se podruhé oženil s Kristýnou, rozenou Obadálkovou z Říkovic. Spolu měli asi šest dětí: Jana, Františku, Tomáše, Pavlínu, Františka a Josefa, a to v období let 1826 až 1847. Ignác Svoboda zemřel v roce 1850 ve věku 60 let a jeho manželka Kristýna v roce 1863 ve věku 59 let na ochrnutí plic. Jejich syn Jan Svoboda, domkař se oženil 26. 11. 1861 ve věku 35 let s Mariannou, dcerou po zemřelém Františku Roubalovi, podruha z Dobřic č. 14 a jeho manželce Kateřině, rozené Pirnusové z Dobřic č. 9. Mariana měla 24 let. Svědci byli Jan Kočířík a František Pápežík, oba z Dobřic.

Je třeba připomenout, že v tomhle malém domečku bydlelo i několik rodin, vedle rodinných příslušníků i jiné rodiny nájemníků. Vedle Jana Svobody tu třeba bydleli i jeho bratři Antonín a Tomáš Svobodovi se svými rodinami, neboť se jim tady narodily děti.

Bydlela zde i rodina Josefa Kočířika, pocházejícího z Horní Moštěnice, nebo rodina Josefa Studničky. V roce 1880 je zde zapsán Jan Němec, syn Jana Němce, pololáníka z Podolí, který sloužil v Horní Moštěnici. Ve věku 26 let si vzal za manželku Antonii Ondrouchovou, dceru Martina Ondroucha, hofera z Dobřic č. 45. Majitelem domku v té době byl Cyril Petřík, v Dobřicích narozený v roce 1825 se svou rodinou. V roce 1890 je již majitelem Jan Němec narozen v roce 1855 v Podolí u Přerova se svou rodinou, kam patřila manželka Antonie, synové František narozen 1885, syn Florián narozen 1890, dcery Marie narozena 1883 a Josefa narozena 1887. V roce 1900 zde bydleli vedle rodiny Němcovy také rodiny Holaňova a Mrázkova. V roce 1910 zde bydlela rodina Němcova a také početná rodina Antonína Cagaše z Přestavlku. Němcovi zde chovali 3 kusy hovězího dobytka. V roce 1921 je majitelem František Němec narozen v roce 1885, který byl zedník. Jeho manželka Julie byla známa tím, že na každé taneční zábavě nebo výletě na Koutech prodávala cukrovinky a bonbóny.

Po smrti Miroslava Bernáta v roce 2014, syna Miloslava Bernáta, rodina dům prodala panu Antonínu Pavlíkovi z Beňova, ale žije tam jeho dcera Martina Pavlíková.

DŮM ČÍSLO POPISNÉ 12

Dům, který zde stojí, obývá dnes rodina Zbyňka a Zdeny Petříkových. Samotný dům postavila rodina Jaroslava Mlčáka, otce Zdeny Petříkové v polovině 70. let, když odkoupila starší domek po Aloisii Škňouřilové. Tento domek stojí hned pod číslem 11 na malém kopečku jihovýchodním směrem. Původní domek byl mnohem menší než ten stávající. Postavila ho pravděpodobně rodina Škňouřilova. Byl cihlový, vchod z jižní strany uprostřed domku, nalevo 1 místnost – ložnice, vpravo kuchyně, vzadu komory. Vpravo velká vrata od stodoly. Na levé straně mimo domek byly chlévy a udírna. Paní Aloisie byla vyhlášená uzenářka, udila maso lidem z celé vesnice, její manžel František

byl velmi dobrý řezník, ale jinak pracoval jako dělník na dráze. Paní Aloisie se jmenovala za svobodna Vodičková, narozena 1898 v Lověšicích. Její synovec Josef Vodička se v roce 1941 ukrýval u nich v Dobřicích, když byl vysazen se skupinou parašutistů u Velkých Karlovic a měl zakládat partyzánské buňky v okolí. Aloisie a František měli tři děti, Ladislava, Marii a Františka. Otec Františka se jmenoval Vincenc Škňouřil, narodil se ve Věžkách v roce 1851 a byl také řezník. Oženil se s Rozálií Petříkovou z Dobřic č. 24. Svatba byla roce 1879, ženich měl 28 roků a nevěsta 23 let. Měli čtyři děti: Františka, Štěpánku, Marii a Evžena, který byl také řezník a měl hospodu v Přestavlkách č. 1. Měl za manželku Kristýnu, která pocházela z Kostelce a byla sestra Kristiana Kubíčka z Dobřic č. 37. Paní Kristýna byla velmi pohledná žena, a proto hospoda v Přestavlkách byla stále plná zákazníků. V roce 1910 měli Škňouřilovi 3 kusy hovězího dobytka a jednoho vepře. V roce 1879 Ignác Ostrčilík narozen 1853, pacholek v Dobřicích č. 22, pocházející z Přestavlk, syn Františka Ostrčilíka se oženil s Annou Petříkovou, dcerou Michala Petříka z Dobřic č. 24 a jeho manželky Mariany, rozené Jandové z Beňova a přestěhoval se na č. 12, kde s nimi bydlela i matka Mariana, v té době vdova a její dcera Rozálie, která se vdala za Vincence Škňouřila. Rozálie byla švadlena a květinářka. V roce 1890 byl majitelem Ignác Ostrčilík s manželkou Annou a synem Františkem. V roce 1900 již byl majitelem č. 12 František, syn Ignáce Ostrčilíka. Spolu s nimi tu bydleli i Škňouřilovi, kteří ale již kolem roku 1900 byli majitelé domu č. 12. Anna, první manželka Ignáce Ostrčilíka zemřela v roce 1880 na souchotiny. František, první syn Ignáce Ostrčilíka s Annou, rozenou Petříkovou byl nemanželský. Chlapec se narodil v roce 1878, svatba byla o rok později. S druhou manželkou Annou, dcerou Antonie Procházkové ze Staré Vsi se oženil v roce 1889 a měl s ní dceru Františku narozenou 1891. S třetí manželkou Marií narozenou v roce 1867 v Jarcové u Valašského Meziříčí měl děti: Rudolfa narozeného v roce 1898, Ludvíka narozeného v roce 1903. Rudolf padl na frontě první světové války v roce 1917, Ludvík zemřel 20. 7. 1940.

Žila zde rodina Františka Kotase, syna Bartoloměje Kotase. František si vzal v roce

1790 za manželku Kateřinu narozenou v roce 1769, dceru Jana Nesňala, podruha a tkalce. Narodily se jí děti: Jan v roce 1805, v roce 1807 Petromila, Antonín a Jan. Poslední tři děti zemřely v dětském věku. Dále měli dceru Františku, které se narodilo v roce 1825 nemanželské dítě František. V roce 1828 se jí narodil syn Vincenc, jehož otec byl Trchala Augustin z Dobřic č. 35. Dcera Anna se v roce 1819 ve věku 24 let vdala za Tomáše Slováčka z Horní Moštěnice, který měl také 24 let. V roce 1822 se jim narodil syn Josef, v roce 1824 dcera Františka, která byla oddána 28. 1. 1851 s Františkem Tesárkem narozeným 13. 12. 1826 v Dobřicích č. 32. Na čísle 12 se jim narodil

syn František v roce 1857 a dcera Anna v roce 1859. První manželka Tomáše Slováčka Anna zemřela v roce 1828 ve věku 30 let na tuberkulózu. I zde v tomto domku č. 12 bydlelo několik rodin, nejen rodina Kotasova, ale i Slováčkova aj. V roce 1829 zemřela i manželka Františka Kotase Kateřina ve věku 61 let. Tomáš Slováček se podruhé oženil s Františkou, dcerou Františka Hanáka z Lověšic. V roce 1830 se jim narodil syn Ignác a v roce 1840 dcera Rozálie. Františka, manželka Tomáše, zemřela v roce 1858 ve věku 57 let na tuberkulózu, jejich dcera Rozálie zemřela jako dítě na psotník neboli frajs. V roce 1881

se Ignác Slováček, syn Tomáše, domkař v Dobřčicích č. 12 oženil ve věku 46 let s Františkou, dcerou Augustina Ostrčila, domkaře z Dobřčic, která měla 26 let. Druhý syn Tomáše Slováčka Josef se ve věku 32 let oženil s Teresíí, dcerou Josefa Brutela, sklářského mistra ze Šternberku. Nevěště bylo 29 let.

Vrátím se ke konci 18. století, kdy si František Kotas vzal za manželku dceru Jana Nesňala Kateřinu. Jan byl tkadlec a podruh a zemřel na č. 12 v roce 1784 ve věku 45 let. V té době zde bydlelo několik rodin Nesňalů, většinou příbuzných v jednom domě. Např. roku 1772 se zde narodil Havel jako poslední syn Václava Nesňala a jeho manželky Mariny. Dále to byli Anna narozena 1758, Veronika 1759, Jan 1760, Václav 1762, Kateřina 1764 a v roce 1769 František. Václav Nesňal zemřel v roce 1768 ve věku 54 let. V roce 1786 se zde narodila Anna, dcera Nesňala Floriána a jeho ženy Kateřiny, dcery Anastáse Navrátila z Pacetluk. V roce 1768 měli spolu ještě syna Jana. V roce 1803 zde umírá vdova po Janu Nesňalovi Veronika ve věku 70 let. Toto jsou údaje, které poskytují matriky k domu č. 12. Dále je zde uváděno dalších asi 37 lidí se jménem Nesňal, kteří se narodili, zemřeli nebo byli oddáni v Dobřčicích. V mnoha případech vinou kooperátorů, kteří vedli matriky v Horní Moštěnici ne příliš horlivě, jsou záznamy neúplné a nepřesné. Spousta záznamů chybí a číslování domů bylo až od roku 1770, takže to vše ztěžuje bádání. Rodiny Nesňalů žily v Dobřčicích od nepaměti, neboť prvním zaznamenaným byl při první lánové visitaci v roce 1657 Jakub Nesňal nebo Zuzana jako kmotra při křtu dítěte v roce 1693. Nesňalovi bydleli v Dobřčicích nejen na čísle 12, ale i na čísle 24, a snad i na čísle 11 a jinde. Šlo o široce rozvětvenou rodinu. Nacházejí se i údaje se jménem Nesňal nejen v Dobřčicích, ale i v okolních vesnicích jako jsou Přestavlky, Beňov, Stará Ves i jinde, mezi nimiž byly rodinné vazby.

*Autoři si vyhrazují právo na nepřesnosti.
Roman Zbořil a Antonín Netopil*

Z ČINNOSTI OBECNÍCH SPOLKŮ

KLUB SENIORŮ

Na únorové posezení zorganizovalo vedení klubu seniorů pro své členy vystoupení hudební skupiny „DUO Caletka+Gad'ourek.

Senioři si vyslechli zajímavou produkci skupiny a také si s nimi zazpívali. Došlo i na tanečky, i když mužských tanečníků bylo poskrovnu.

Na březnovém posezení klubu seniorů popřálo vedení klubu paní Anně Špiškové k jejímu životnímu jubileu vše nejlepší a hlavně hodně zdraví do dalších let.

Na zdraví!!!

SBOR DOBROVOLNÍCH HASIČŮ

V pátek 15. ledna 2016 se v Dobřicích uskutečnil tradiční Hasičský bál. I přes nižší účast se bál vydařil a všichni přítomní si dobře zatančili v doprovodu kapely Elixír. O půlnoci se začala rozdělovat tombola a hned po ní začalo tradiční „kšeftování“ s výhrami. Poslední návštěvníci opouštěli taneční sál kolem čtvrté hodiny ranní. Věříme, že i příští Hasičský bál se vydaří a co do návštěvnosti předčí ten letošní.

hasiči z Dobřic

LITURGICKÝ PŮLROK A PÍSNÍČKA NA KVĚTNOU NEDĚLI

Prvním významným svátkem nového roku bývaly Hromnice, které se pojily s 2. únorem. Toho dne se v kostelech svítily svíce hromničky, které měly po zapálení ochránit dům před blesky. Čas vánoční definitivně končil až svátkem Tří králů 6. ledna, který se spojoval s koledou. Koledníci převlečení za biblické tři krále popřáli sousedům vše dobré a nad dveře stavení jim napsali písmena C. M. B. (Christus Mansionem

Benedicat, t. j. Kristus žehnej tomuto domu), která si dnes lidé spojují se jmény tří králů (Kašpar, Melichar, Baltazar). Do nového roku měl člověk vstupovat bez dluhů, s pokorou a čistými myšlenkami.

Nejvýznamnější svátky liturgického roku byly Velikonoce, kterým předcházela před čtyřicetidenním půstem tzv. masopust, kdy se konaly bujaré veselice, při kterých se lidé naposledy pořádně najedli, a pak už museli šest týdnů vydržet o bezmasé stravě. Vzhledem k tomu, že datum Velikonoc je vždy proměnlivé, kolísal i termín masopustu. Někdy vyšel i na počátek února, jindy mohl připadnout až na přelom února a března. Variant bylo bezpočet.

Popeleční středou, šest týdnů před Velikonocemi, začínal již zmíněný půst. Pro většinu lidí však tehdy žádné utrpení nepředstavoval, neboť po dlouhé zimě stejně už měli mnozí spižírny téměř prázdné. Poté následovaly Velikonoce, které týden před Božím hodem velikonočním předznamenávala Květná neděle. Vlastní Boží hod velikonoční, největší křesťanský svátek celého roku, připadá na první neděli po prvním úplňku následujícím po jarní rovnodennosti. Nejdříve tak může teoreticky připadnout na 21. březen, nejpozději může být 25. dubna.

Středa před Velikonocemi se nazývala Škaredá, podle toho, že se onoho dne Jidáš Iškariodský škaredil na Ježíše Krista. Vlastní Velikonoce začínaly Zeleným čtvrtkem, kdy Jidáš zradil Ježíše a za úplatek ve výši 30 stříbrných jej vydal nepřátelům, kteří jej přišli zatknout. Již ve čtvrtek večer odlétaly dle pověsti zvony do Říma, což znamenalo, že až do Kristova zmrtvýchvstání nesměly zvonit. Velký pátek byl dnem, kdy si křesťané připomínali Kristovo ukřižování. Dodnes Svatý otec v Římě toho dne nese při procesí od římského kolosea kříž, který Kristus kdysi nesl na svém rameni směrem na Golgotu, kde jej římská vojska ukřižovali. Ještě téhož dne zemřel a byl uložen do hrobu. Svou smrtí měl Hospodinův syn sejmout z lidí jejich hříchy a obětovat se za ně. Následovala Bílá sobota, kdy křesťané očekávají Kristovo zmrtvýchvstání. Toho dne večer se v kostelích konají vigilie (Slovo pochází z latinského *vigilia*, což znamená bdění), kdy se očekává Spasitelovo obživení, k němuž mělo dojít o půlnoci na neděli. Neděle se pak označuje jako Boží hod velikonoční a je vyvrcholením a zároveň nejradostnějším okamžikem Velikonoc.

Dnes je pro lidi nejznámější následující Velikonoční pondělí, které ve skutečnosti křesťanským svátkem není. Jde o první den tzv. ochtábu velikonočního, tedy povelikonočního týdne. Velikonoční pondělí je dnem, který je v lidových tradicích spojen s pohanskými kulty, které se katolické církvi nikdy nepodařilo zcela vymýtit. Vrcholem je pomlázka, jejíž tradice sahá až do 14. století. Mladí chlapci při ní mrskají pomlázkou pletenou z vrbového proutí ženy a dívky, aby jim tím zajistili plodnost, která byla v těch dobách pro přežití lidského rodu životně důležitá. U nás v obci se říkávalo „jdeme na šlaháčku nebo tatarec“.

Velikonoční období však trvalo ještě celých šest týdnů po Velikonocích a definitivně končilo až letnicemi neboli svatodušními svátky. Ty podle termínu Velikonoc připadaly buď na konec května, nebo začátek června. Svatodušní svátky se skládají ze dvou dnů – svatodušní neděle a svatodušního pondělí. Křesťané si o těchto svátcích připomínají seslání Ducha svatého na zem a s ním související vznik křesťanské církve. I když u nás jsou dnes tyto svátky téměř zapomenuty, v sousedních katolických zemích patří tyto svátky mezi nejvýznamnější. V neděli po letnicích pak následoval svátek svaté Trojice (Otce, Syna a Ducha svatého) a hned následující čtvrtek se uctíval svátek Božího těla, tedy svatého přijímání, při němž tělo Kristovo symbolizuje oplatka.

Je málo obcí, kde se dodržuje tradice chození s májem na Květnou neděli. Jednou z mála obcí jsou i Dobřice, kde se tradice udržuje od 19. století. V okolí se chodí s májem snad ve Staré Vsi, v Beňově. V některých obcích na Holešovsku se chodí již na Smrtnou neděli. Malá děvčata chodí po vesnici s máječkem – hůlkou ozdobenou chvojím, krepovým papírem, pentlemi a růžemi. Zpívají a lidé je obdarovávají penězi, vejci a sladkostmi. Zachovala se píseň, která se zpívá snad od konce 19. století.

Zde je uvedena v celém znění:

Stála panenka Maria jako růžička červená.
 A přišel k ní anděl Páně, dal pozdravení té panně.
 Ta panna se ho ulekla, na svá kolena poklekla.
 Nelekej se panno čistá, máš porodit Pána Krista.
 Pána Krista porodila, žádné bolesti neměla.
 Náš Pán Kristus malé dítě, on má vládnout v celém světě.
 Vyšla hvězda jasná, osvítila půl světa.
 To nebyla hvězda jasná, to byla matička krásná.
 Šla matička, šla údolím, nadešla tam apoštoly.
 Ach vy milí apoštoli, což jste smutní neveselí?
 My jsme smutní neveselí, že jsme Krista neviděli.
 Neviděli, neslyšeli, jak ve čtvrtek při večeři:
 Když chléb dával, nám rozdával, svatou krev nám píti dával.
 Pijte, jezte, pozorujte, této noci mě ztratíte.
 Jak to Židé uslyšeli, hned ho jali,
 na kříž dali, šípím, trním ho šlahali.
 Matička pod křížem stála, svatá krev na ni kapala.
 Kde svatá krev kapala, všude růže rozkvétala.
 Všude růže s Kristem Pánem, až na věky věkův amen.

Antonín Netopil

NOVODOBÁ HISTORIE DOBRČIC XI. (OD ROKU 1900)

...pokračování novodobé historie naší obce rok 1981

Dne 4. ledna uspořádali hasiči tradiční ples. 8. února se konala společná členská schůze zahrádkářů a chovatelů. 14. února pořádala socialistická strana v kulturním zařízení ples. 8. března se konala schůze Občanského výboru Dobřice a rozhlasem je odvysílána relace k MDŽ. 12. března se v hostinci uskutečnila výroční členská schůze hasičů. 2. dubna se v kulturním zařízení konala přednáška MVDr. Pospíšilíka o myxomatóze a ochraně před ní očkovaním. Následně je prováděno plošné očkování králíků, které provádí František Ostrčilík a Roman Zbořil. Zájem občanů o očkování byl značný. Stojí za připomenutí, že v té době byl chov králíků velmi rozšířen. 9. května proběhla tradičním lampionovým průvodem a projevy u pomníku padlých na točně oslava osvobození. 18. května proběhla schůze Občanského výboru a Národní fronty, na programu bylo schvalování nových poslanců MNV pro nové volební období. 2. srpna hořelo pole s obilím. Stalo se tak mezi Dobřicemi a Beňovem, na levé straně od polní cesty. Na poli probíhaly žně, jeden z kombajnů SK 4 najednou zastavil pro poruchu, po několika okamžicích bylo vidět u kombajnu kouř. Kombajnér se snažil oheň uhasit hasicím přístrojem, ale oheň se začal rychle šířit strništěm a posady slámy. Přestože byl na místě pásový traktor s pluhem a fekální vůz s vodou, oheň se rozšířil do neposečeného porostu a šířil se rychle ve směru

k Dobřicím. Zastavila ho až travnatá polní cesta a hasičská auta požárního útvaru z Přerova. Shořelo téměř 5 hektarů jarního ječmene. Události jsem byl přímo na místě spolu s Petrem Bernátem očitým svědkem. 9. října se konala veřejná schůze s volbou nového Občanského výboru. 15. října došlo k celostátnímu zdražení benzínu a nafty. Na honu 8. listopadu bylo střeleno 357 bažantů a 1 liška, 14. listopadu 201 bažantů, 1 kocour a 2 lišky, 21. listopadu 264 bažantů a 1 liška, 29. listopadu 110 zajíců a 19 bažantů a 5. prosince 157 zajíců a 16 bažantů. Počasí: Zima byla studená, mrzlo prakticky souvisle celý leden a únor až do 8. března. Největší mráz byl 9. a 29. ledna, shodně minus 16. Ve dnech 22. a 23. února napadlo 35 cm sněhu. Druhá polovina března a začátek dubna bylo pěkné a poměrně teplé počasí. Za krásného počasí chodila i děvčata s májem 12. dubna, o den později bylo dokonce na mnoha místech Moravy dosaženo plus 25 stupňů ve stínu. Na velikonoce bylo ale zima, ráno mráz minus 4 st. Přelom dubna a května byl hodně deštivý. 12. května byla poměrně silná bouřka. 27. května vál velmi silný vítr, v němž se utvořil silný vír, který na poli Kráčiny zcela zničil 7 hektarů řepy. 9. srpna časně ráno přišla bouřka, po ní až do poledne následoval trvalý déšť, napršelo 61 mm srážek a došlo na několika exponovaných místech k částečnému rozlivu potoka. Jinak mělo počasí v létě i po zbytek roku celkem normální průběh. Prosinec byl studený, před vánočními dokonce přišly silné mrazy. 21. prosince byla teplota minus 19 st. Přes vánoční svátky bylo zataženo se sněžením a nádherně zasněženou krajinou. V roce 1981 zemřeli tito občané Dobřic: Marie Halvová ve stáří 79 let, Albín Kašpárek ve stáří 72 let, Augustin Skácelík ve stáří 71 let, Františka Bernátová ve stáří 80 let, Marie Pumprlová ve stáří 79 let (ve Střelcích) a František Mikula ve stáří 76 let. Věnujme našim spoluobčanům tichou vzpomínku.

Roman Zbořil

ŠKOLNÍ KRONIKA – ČÁST DRUHÁ

Opsáno podle původního textu.

Dne 2. prosince 1888 památný den čtyřicetiletého panování našeho mocnáře J. V. Františka Josefa I. a jinak býti nemělo, zúčastnila se školení mládež ve velkém počtu slavných služeb božích. Dne 21. prosince 1888 konána byla inspekce panem Josefem Šikolou, profesorem středních škol v Přerově. Dne 30. ledna 1889 zesnul náhle v Pánu, Jeho císařská a královská Výsost rakouský korunní princ, kralevic Rudolf. Veškeří národové říše Rakouské pohřešení jsou nad nešťastným osudem nadějného prince v hluboký zármutek a žal. Žactvo zdejší školy ve velkém počtu zúčastnilo se slavných služeb božích za zemřelého konaných dne 5. února.

Dne 10. února 1889 konány účty školní z nichž jeví se příjem 180 zlatých 43 krejcarů a vydání 178 zlatých 76 krejcarů. Téhož dne zdělán rozpočet na 214 zlatých 64 krejcarů. Do rozpočtu vzata oprava školy za 50 zlatých. Dne 27. února 1889 konány volby do obecního výboru a zvoleni: ve třetím sboru Josef Opustil, Florián Zemánek, Vincenc Běhalík – domkaři. Ve druhém sboru František Březina, Josef Martilík a Ignác Uherek – rolníci. V prvním sboru Florián Matlocha – rolník, František Dostál – podsedník a František Petřík č. 24 – domkař. Výbor pak dne 9. března konstatoval se následovně. František Březina č. 3 – starosta, Florián Matlocha za 1. a František Dostál za 2. radního. Jelikož všichni členové místní rady školní zasedají ve výbore obecním, jest naděje, že poměry školní se zlepší.

Dne 5. března 1889 podal obecní výbor žádost o úlevu v návštěvě školy pro dívky v 7. a 8. školním roce. Této žádosti vyhověno bylo výnosem vysoké zemské školní rady ze dne 25. dubna 1889 č. 3760. Výnosem vysoké zemské školní rady ze dne 25. února 1889 povoleno vyučování ženských ručních prací od 1. ledna 1890 a vyučování toto přiděleno slečně učitelce Elišce Matové za roční renumeraci 50 zlatých. Táž narodila se v Brně roku 1867. Vyšší způsobilosti obdržela roku 1885. Definitivně ustanovena 1887. Školní rok ukončen dne 14. července slavnými službami božími. Počet žáků na konci roku byl: chlapců 24, děvčat 23, celkem 47. Školní rok 1889 – 1890 započat slavnými službami božími dne 2. září. Počet dětí školou povinných byl 54. Počet dětí školu navštěvujících byl 23 chlapců a 26 děvčat, celkem 49. Na vyšší škole byli 2 žáci, na jiné škole obecné byli 3 žáci.

Dne 4. října slaveny jmeniny J. V. císaře pána slavnými službami božími. Dne 14. listopadu konána školní visitace za přítomnosti Františka Dostála, předsedy místní rady školní a Františka Březiny, starosty a člena školní rady. Výsledek její dle úředního sdělení ze dne 2. prosince 1889 č. 1913 byl jak u vyučování tak i v mravní výchově školy přiměřený. Dne 26. ledna 1890 konány školní účty za rok 1889 a byl příjem 174 zlatých 64 krejcarů a vydání 179 zlatých 85 krejcarů. Téhož dne učiněn rozpočet na 173 zlatých 55 krejcarů. Dne 21. června na svátek sv. Aloise patrona školní mládeže, vedeny dívky do kostela. Školní rok ukončen dne 19. července službami božími, po těchto rozdány školní zprávy s patřičným napomenutím. Ke konci školního roku bylo 21 chlapců, 24 děvčat, celkem 45 žáků. Vystoupili přestěhováním 1, dosáhnutím 14 let 1 a úmrtím 2.

Na počátku školního roku tohoto bylo školou povinných dětí 50, chlapců 20, dívek 30. Z těchto byly na obecné dívčí škole v Přerově 1 dívka, na škole měšťanské 1 dívka. Takže počet dětí školu navštěvujících byl 48 a to chlapců 20, děvčat 28. Školní rok započat dne 1. září slavnými službami božími, při nichž zpívána píseň k Duchu svatému. Jelikož dosavadní katecheta P. Alois Lisický jmenován farářem v Žalkovicích, vyučoval náboženství ze zvláštní ochoty P. Tomáš Bayer, zámecký kaplan v Horní Moštěnici, až do 1. ledna 1891, kdy začal náboženství vyučovati P. Augustyn Žák, kooperátor v Horní Moštěnici. Dne 4. října a 19. listopadu oslaveny jmeniny J. V. císaře a císařovny slavnými službami božími, jichž se skoro všichni žáci zúčastnili. Dne 14. března konána školní visitace, jejichž výsledek dle úředního sdělení ze dne 8. dubna 1891 byl v kázni a ve výchově uspokojivý a ve vyučování přiměřený. Dne 25. července 1891 vypršelo tříleté období místní školní rady a jelikož obecní výbor dne 5. července 1888 vypsál do místní školy 2 nové členy, nutno bylo vylosování 1 člena. Vylosován jest předseda František Dostál, ku jehož chvále budiž poznamenáno, že po celý čas svého úřadování byl si vědom svých povinností a neminulo snad ani jednoho měsíce, by školení rada nebyla svolána. Tentýž také horlivě zastával se školy a školních záležitostí a tím velmi napomáhal učitel, že návštěva školy o mnoho procent jest zlepšena. Obecní výbor v sezení dne 25. července 1891 zvolil na místě odstouplého člena Josefa Martilíka č. 27 a náhradníkem Floriána Matlochu z č. 1. Místní školní rada ve sezení dne 15. srpna 1891 odbývaném sestavena následovně: za předsedu zvolen Josef Martilík č. 27, za jeho náhradníka František Špalek, správce školy. Další členové jsou P. Augustyn Žák, kooperátor, František Březina, starosta obce. Náhradníci Vincenc Běhalík domkař, Florián Matlocha rolník. Podotknouti sluší, že pro malý počet členů povolání jsou ku všem sezením ku poradě i náhradníci. Školní rok ukončen slavnými službami božími s Te Deum laudamus. Počet dětí školu navštěvujících ku konci roku školního byl tento: chlapců 22, děvčat 26, úhrnem 48 dětí.

Antonín Netopil

Vycházka dětí z dobrčické školy ke karlovické studánce, Svaté vodě v dubině, v červnu 1937. Jednalo se o děti ročník 1925 až 1929. Stojící dole ve studánce Karel Kraus, sedící zleva Miroslav Kvasnica, Marta Masaříková a v klobouku Jiřina Čadová. Stojící zleva: Josef Janda, ???, Rostislav Hrubý, ???, Ignác Ostrčilík, Emílie Smolková, Jarka Pániková, Ladislav Ostrčil, Anna Balášová, Marie Hlaváčová, Drahomíra Trchalová, Lída Mlčáková, za posledními dvěma Jaroslava Bernátová, Inka Kvasnicová.

Úplně vzadu stojí Kristián Bernát a ????

2. ROČNÍK SOUTĚŽE O NEJHEZČÍ PŘEDZAHŘÁDKU NEBO KVETOUČÍ OKNO

Prosíme všechny občany, kteří se vzorně starají o předzahrádku, květinovou výzdobu oken nebo balkónů, aby se pochlubili se svou prací a přihlásili se do soutěže o nejkrásnější květinovou výzdobu.

Přihlásit se můžete písemně nebo e-mailem na OÚ Dobřice, fotografie můžete pořídit sami, nebo si je zajistíme. Termín pro podání přihlášek je do 31. 8. 2016. Vyhodnocení soutěže bude zveřejněno ve 4. čísle letošních Dobřických novin.

Prvních 5 nejhezčích květinových výzdob bude oceněno.

DOBRČICE V OBJEKTIVECH DOBOVÝCH FOTOAPARÁTŮ

Tuto fotografii poskytl p. Antonín Netopil. Na fotografii je vlevo paní Olga Netopilová a vedle ní Ludmila Mlčáková. Vpravo je dům rodiny Klementových (tehdy Pohankových) před rekonstrukcí, vzadu již zbouraný dům Balášových (č. p. 47) a vedle dům Vysloužilových (č. p. 13).

Další fotografie poskytla paní Miroslava Trchalová.

Na dobové fotografii je školní třída r. 1972 -1973 s paní učitelkou Libuší Krčmovou. Zleva dřepící: malý Vítek Krčma, Zdeněk Jiříček, František Kašpárek, Zdeněk Hradil, Zdeněk Uherek. Druhá řada zleva: Jana Baranová, Ivana Bradová, Jitka Jiříčková, Eva Chaloupková, František Pohanka. Vzadu: paní učitelka, Karel Uherek, Zdeňka Matlochová, Dobra Voltnerová a Josef Uherek.

Fotografie na točně, před již neexistujícím domem kronikáře obce Františka Ostrčilíka, z roku 1963. Na fotografii jsou dobrčické děti při svatém přijímání.

Ženy, stojící zleva: Jindřiška Bradová, Ludmila Voltnerová, Emílie Smolková, Bedřiška Čadová. Děti zleva: Emílie Bradová, Karel Voltner, Emílie Smolková, Irena Čadová a batole Dobra Klementová

KULTURA

VÁNOČNÍ KONCERT SMÍŠENÉHO PĚVECKÉHO SBORU VOKÁL

V pátek 18. prosince 2015, po uzávěrce minulého čísla Dobřických novin, se uskutečnil v sále obecního úřadu vánoční koncert Smíšeného pěveckého sboru vokál.

Starosta obce Marek Ostrčil přivítal přítomné a účinkující.

Produkci pěveckého sboru doplnily i dobřické děti, které si za písničky vysloužily bohatý potlesk přítomných

NOVOROČNÍ OHŇOSTROJ

Rok 2016 by v naší obci přivítán tradičně novoročním ohňostrojem na Kamenci. Ohňostroj pořídila Obec Dobřice za cenu 10 tis. Kč a přítomní mohli díky hezkému počasí shlédnout ohňostroje v širokém okolí. Mnozí občané se pak odebrali přivítat nový rok i do místního hostince, který byl po půlnoci otevřen pro širokou veřejnost.

NOVOROČNÍ TURNAJ VE STOLNÍM TENISE

Již 6. ročník Novoročního turnaje v Ping-pongu proběhl v sobotu 9. ledna 2016. Stejně jako v roce 2015 se i letos utkali hráči ve dvou kategoriích – Děti a Muži. Za děti vyhrál Michal Guzik, který porazil ve finále dlouholetého mistra Dobřic Adama Frankeho. Třetí místo obsadil Vilém Wacławik. V mužích vyhrál Michal Guzik starší, druhé místo obsadil Martin Michálek a třetí příčku vybojoval Tomáš Konečný.

MASOPUSTNÍ PRŮVOD – VODĚNÍ MEDVĚDA

Masopustní průvod - Vodění medvěda, sobota 6. února 2016 v Dobřčicích.

STRAŠIDELNÝ BÁL

Obecní maškarní bál se uskutečnil v pátek 4. března 2016. Nesl se v strašidelném duchu, a tak se zde potkala strašidla, hrůzné bytosti, čarodějové, kanibalové, upíři, vlkodlaci a další podivná stvoření. O hudbu se postarala skupina ELIXÍR.

O zaručeně čerstvé chlebíčky na obecní bál se postaraly členky klubu seniorů paní Eva Zbořilová, Zdeňka Mlčáková, Zdeňka Chaloupková a Stanislava Ostrčilová.

DOBRČICKÉ SLIVKOKOŠT

V sobotu 19. března 2016 proběhl v Hostinci NA TVRZI Dobřické slivkoš. Soutěžilo 25 vzorků místních pálenek. Nejvíce košťůrům chutnala pálenka Petra Navaříka, druhé místo obsadil Antonín Netopil a třetí nejvyšší počet bodů získal Robert Rozkošný. Vítěz získal věcnou cenu od paní hostinské a druhé a třetí místo získalo čestné uznání.

MÁJKA V DOBRČICÍCH

V naší obci se dodržuje již vzácná tradice obcházení děvčat po obci s májkou. Na květnou neděli 20. března 2016 tak dobrčická děvčata obcházela obec, v ruce držela tyčku nazdobenou zelení a růžičkami. U každého stavení děvčata zazpívala mariánskou písničku, za co je hospodáři domu odměnili drobnými sladkostmi.

NEJBLIŽŠÍ PLÁNOVANÉ KULTURNÍ, SPOLEČENSKÉ A SPORTOVNÍ AKCE

- ✿ Slet čarodějnic, na točně, sobota 30. dubna 2016
- ✿ Vítání občánků a Den matek, sál obecního úřadu, neděle 8. května 2016,
- ✿ Dětský den, výletišť na Koutech, sobota 28. května nebo 4. června 2016
- ✿ NECKIÁDA, rybník na Koutech, IV. ročník, sobota 11. nebo 18. června 2016
- ✿ **DOBRČICKÉ HODY** výletišť na Koutech, sobota 13. srpna 2016

OSLAVA 660. VÝROČÍ PRVNÍ PÍSEMNÉ ZMÍNKY O OBCI DOBRČICE.

Obec připravuje u příležitosti kulatého výročí první písemné zmínky o obci bohatší program, proto si již teď naplánujte svůj program tak, abyste se těchto oslav mohli zúčastnit případně i se svými známými a příbuznými.

RADY PRO ZAHRÁDKÁŘE

Základním kamenem tradiční čínské medicíny je léčení rostlinami, tzv. fytoterapie (čínsky zhongyao). Využívá se několik tisíc druhů v naprosté většině v různých směsích. Je mezi nimi řada rostlin, které mohou růst a dozrávat i v našich klimatických podmínkách. Náš sortiment se v poslední době obohatil o hloh peřenoklanný (čínský). Ten může kromě léčivých účinků vhodně doplnit skupinu méně pěstovaného ovoce. Zanedbatelný není ani jeho okrasný charakter. Hloh patří do čeledi růžovitých. Jde o beztrnný keř nebo nevysoký opadavý strom dorůstající do výšky až šesti metrů. Mladé větve jsou holé, dvouleté, hnědavé. Kůra kmene a starších větví je temně šedá. Listy jsou světle zelené, lesklé a na rubu s hustými chlupy na žilkách. Květenství je drobný chocholík, složený z dvanácti až dvaceti bílých květů. Plod je lesklá, jasně červená malvice o průměru 2,5 až 3 cm hmotnosti 10 až 20 g, kulovitěho nebo oválně vejcovitého tvaru. Bělavá až žlutavá sušší dužina sladkokyselé, navinulé chuti obsahuje 1 – 5 ledvinovitých peciček. V Číně se pěstuje pro sklizeň plodů velkoplodá varieta, známá také jako BIG GOLDEN STAR. Tato odrůda se pěstuje v severní a severovýchodní Číně, ale také v Koreji a Japonsku. Setkáváme se s ním i v Přímořském kraji a Amurské oblasti Ruska.

U nás se k léčivým účelům často využívá hloh obecný, který především pozitivně ovlivňuje srdeční činnost a kardiovaskulární systém. Z našich druhů je to ještě hloh jednosemenný. Plody obsahují na 150 chemických sloučenin. Jsou to kromě jiného organické kyseliny, hlohové kyseliny, flavanoidy, provitamíny. Léčivé účinky mají i další části rostliny, např. květy a listy. Semena obsahují lignany. Plody mají značnou antioxidační aktivitu a antibakteriální účinky. Hlohové glykosidy ovlivňují příznivě kardiovaskulární systém, rozšiřují věnčité tepny a zlepšují metabolismus myokardu (srdečního svalu). Snižují hladinu cholesterolu v krvi a krevní tlak, vyživují srdce a zvyšují průtok kyslíku do srdečního svalu. Snižují zanášení cév, uvolňují je a omezují jejich krvácivost. Proto se užívají při zhoršené průchodnosti a snížení jejich pružnosti. Slouží při hypertenzi, tachykardii, angině pectoris a ischemické chorobě srdeční. Obsažený flavanoid brání tvorbě trombu (sraženiny krve). Dále plody zastavují průjem, užívají se při zhoršeném trávení, nadýmání, nechutenství a bolestech břicha, léčí diabetes, užívají se při značném nervovém vypětí, stresu a nespavosti. Slouží rovněž při zánětu dýchacích cest, artritidě a pozitivně ovlivňuje růst vlasů. Jako léčivý prostředek je doporučena denní dávka 9 – 12 g suché drogy v odvaru nebo prášku. Nikdy by se však neměl užívat spolu s digoxinem a kardiotoniky.

Plody se jedí se v čerstvém stavu, ale upravují se také různým způsobem, např. kandované napíchnuté na špejli. Také se vyrábějí šťávy, džemy, marmelády, kompoty a želé, lze je zmrazit, sušit a rozemlít na prášek. Jedním s postupů je, že se plody zbaví slupek, příčně rozkrojí a odstraní semena. Takto upravené plody se rozvaří a po přidání cukru rozmixují. Získaná hmota velmi rychle tuhne a nepotřebuje želírovací prostředky. Ukládá se zatepla do sklenic nebo se z nich připravuje želé. Postupuje se tak, že se hmota v tenké vrstvě rozprostře na pečící papír, usuší se a následně rozkrájí na menší kousky.

Hloh lze pěstovat jako nové a nenáročné ovoce také u nás. Je vhodný do nižších a středních poloh, ve vyšších vyžaduje teplejší stanoviště. Je dostatečně mrazuvzdorný, neboť snáší teploty až kolem $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$. Vyhovuje mu slunečné místo až polostín, pokud jde o půdu je nenáročný, nevhodné jsou pouze půdy těžké a zamokřené. Nenáročný je i na vláhu. Řez provádíme pouze při zapěstování koruny a při odstraňování zaschlých a poškozených větví. V období výchovného řezu je nutné každoroční zkracování jednotlivých přírůstků. U nás tento hloh netrpí chorobami. Plody v našich podmínkách dozrávají koncem září nebo počátkem října. V plné zralosti plody opadají, ale výhodou je, že nepodléhají hnilobě. Tento hloh se množí vegetativně nebo semeny. V prvním případě se štěpuje na některý z našich hlohů. Při množení semeny se uloží na 12 týdnů do chladničky a před výsevem se zvýší teplota na $20\text{ }^{\circ}\text{C}$.

*Podle časopisu Zahrádkář
Antonín Netopil*

RECEPT

Recept věnoval pan Jaroslav Chlapečka

Natvrdo uvařených vajec je po Velikonocích vždy plná lednice. Až budete přemýšlet co s nimi, vyzkoušejte některý z těchto receptů. Konzumace vajec se nemusíte vůbec obávat, naopak jsou pro naše tělo velice zdravá a potřebná.

Plněná vejce

Šest natvrdo uvařených vajec oloupejte, překrojte napůl, lžící opatrně vyberte žloutky. Žloutky dejte do mísy, přidejte 2 lžice majonézy, 2 lžice vinného octu, 1 lžici cukru a trochu soli. Vidličkou vše promíchejte. Bílky vajíček naplňte promíchanou směsí pomocí cukrářského sáčku (nebo použijte obyčejný igelitový sáček se zastřižnutým rožkem). Dále stačí ozdobit lístečky petrželky, pažitky nebo posypat paprikou. Podávejte s čerstvým pečivem.

Rychlá pomazánka

Osm kusů natvrdo uvařených vajec oloupejte a nasekejte. Nakrájejte nadrobno jednu menší cibuli a smíchejte s vejci, přidejte 5 polévkových lžic majonézy, podle chuti pepř a sůl, vše znovu promíchejte. Pomazánku podávejte natřenou na čerstvou veku nebo chléb, ozdobte pažitkou nebo petrželkou.

Nevím jak vy, ale já mám stejně nejraději krajíc čerstvého měkoučkého chleba namazaného domácím sádlem, navrch naskládám kolečka z natvrdo uvařených vajíček, posypu solí a pepřem.

Dobrou chuť!!!

UMĚLECKÉ ARANŽOVÁNÍ ODPADKŮ

Taky jste viděli kultovní seriál Arabela? Určitě. Kdo taky ne. Možná jako děti, možná jako rodiče, možná jako prarodiče a možná postupně i ve více těchto funkcích. V jednom dílu vznikne v říši pohádek po výletu do říše lidí neuvěřitelná profese – umělecký aranžér odpadků. Právě toto řemeslo se mi vybavilo, když jsem uviděl první ubytovny pro hmyz. Není to úplně ve stejném stylu jako v Arabele. Určitě to není sypaní odpadků do jezírek nebo na louky a paseky. Nicméně se k výrobě hotelů pro hmyz použije většinou to, co k ničemu není a je to prakticky k vyhození. Při troše estetického cítění se dají vyrobit dílka, která budou ozdobou vaší zahrádky a návštěvy vám je budou závidět. A co víc, prospějete přírodě i své úrodě, kterou budete mít „bio“. Jak? Jednoduše! Prostě nalákáte na zahradu spoustu hmyzu.

Tak trochu slyším vzdálené i blízké ťukání na čelo. Co je to za hloupost? Hmyz na zahradě? Mám těch různých housenek, mšic a podobné havěti po krk. Jenže mezi hmyzem existují dravci, kteří likvidují housenky, mšice a další nepříjemnou havěť. Pokud přesvědčíme hmyzí dravce, aby se usadili na naší zahradě, významně nám se škůdci pomohou. A co opylovači? Máte na zahradě čmeláky? Kromě včely medonosné existuje i spousta takzvaných samotářských včel. Ty mají zcela jiný způsob rozmnožování. Pro každého z mnoha svých potomků potřebují k jeho vývoji samostatnou komůrku. Najdou ji v našich překlizených zahradách? I ony opylují a na zahradě si odpracují své.

Jak na to? Nejsnazší je někde narovnat pár „děrovaných“ cihel, stébel rákosů nebo navrtaných větví. Pokud chcete něco lepšího, vytvořte dřevěný rám s přihrádkami, které vyplníte právě takovými „odpady“.

Do některých přihrádek můžete nacpat šišky, suché listí, drobné větvíčky. Protože tyto přírodniny se vysušením scvrkávají a začaly by vypadávat, je dobré je potáhnout „králičím pletivem“. To zajistí obsah před vypadáváním a umožní i doplnění materiálu. Menší ubytovny může pověsit na stromy, větší postavit do prostoru nebo opřít o zídku či stromek.

Na jaře zjistíte, že spousta otvůrků je zavíčkovaná hlínou nebo pěnou. Co je uvnitř? Třeba paralyzované housenky s nakladenými vajíčky parazitických vosiček nebo trocha pylu pro larvy samotářských včel nebo vosiček, které se vylíhnou z nakladených vajíček. V různých šterbinách najdou místa k množení i škvoři, velcí likvidátoři mšic. Určitě

si vyberou toto obydlí a nepolezou tolik do zahradních domků a chat. I nová generace pomocníků se u nás ráda zabydlí, pokud budou mít kde.

A co na podzim? Hmyz se potřebuje někam ukrýt a přezimovat. Ubytovny s listím a šiškami jsou ideální. S oblibou je využijí třeba motýli, ale i celá hejna sluníček sedmitečných. Ta pak na jaře okamžitě vyrazí na mšice. Opravdu to stojí zato. Vyzkoušejte a uvidíte. Pro inspiraci fota některých ubytoven, které vyrobil pro naši zahrádku syn.

Adolf Goebel - jednatel MOSu
Fotografie (autor Adolf Goebel)

„NENÍ NA SVĚTĚ BYLINA, ABY NA NĚCO NEBYLA“

Než vám představím další léčivou bylinu, rád bych vás upozornil na blížící se období výsadby bylinek, tak nezapomeňte na již popsanou mátu peprnou, meduňku lékařskou a o šalvěji lékařské si povíme teď.

ŠALVĚJ LÉKAŘSKÁ

Vědecký název “Salvia” je odvozen od latinského slova “salvus”, které znamená “zdravý”. Proto není divu, že se šalvěj lékařská těšila nebývalé úctě u středověkých i novověkých bylinkářů. Bylina se používá proti nejrozličnějším onemocněním a potížím. Listy šalvěje obsahují látky působící proti zánětům v krku, horečkám, proti nočnímu pocení, nachlazení, proti krvácení z dásní a také k léčení ran i obkladů při zánětech kůže. Velice účinná je léčba veškerých problémů ústní dutiny, kdy stačí žvýkat čerstvě utržený lístek šalvěje v ústech. Listy šalvěje lékařské obsahují řadu cenných složek především éterický olej, kafr, trísloviny a hořčiny.

Šalvěj lékařská je stále zelený hustě větvený až 1 m vysoký polokeř. Má šedozelené, plstnatě chlupaté listy s vrásčitým povrchem. Od května do července se rozvíjejí světle fialové hluchavkovité květy, které jsou výbornou pastvou pro včely. Nejraději roste na teplých slunných stanovištích, nejlépe na vápencových půdách. Vyžaduje i závlahu, ale raději ke kořenu, ne na listy. Díky své výrazné vůni je šalvěj lékařská osvědčeným prostředkem ochrany před zahradními škůdci, jako jsou slimáci, bělásek zelený, molík česnekový a mšice. Stačí rostlinu vysadit v blízkosti ohrožených rostlin. K výsadbě se používají v pařeništi vypěstované sazeničky ze semen nebo přímo dělením trsů či řízků, které dobře zakořeňují. Výsadba se provádí po posledních mrazících, to jest v druhé polovině května.

Příprava drogy: Sběr listů, u starších rostlin celé nové vrcholové výhonky s listy, provádíme v poledních hodinách za suchého počasí, neboť se snadno při sušení zaparí, zhnědnou a zplsní. Sklizeň provádíme před rozkvětem v květnu až v červnu, u starších rostlin můžeme provést druhou sklizeň v září. Listy pro okamžité použití lze sbírat celé léto. Sušení se provádí ve svazcích nebo na sušícím síti na vzdušném a stinném místě umělým teplem do 35 stupňů Celsia. Čaje se připravují zpravidla s jinými bylinkami kvůli nahořklé chuti, nedoporučuje se ve větších dávkách používat dlouhodobě.

Kromě léčebných účinků je čerstvá nebo sušená šalvěj využívána i jako koření. Svoji nenapodobitelnou chutí můžete ochutit ryby, masové pokrmy, guláše, drůbeží nádivky a saláty.

MĚSÍČEK

Původně jsem měl v plánu napsat něco o měsíčku, ale o něm až v příštím čísle. Protože je ale již nejvyšší čas pro jeho výsev tak jen stručně k této problematice. Při pěstování venku se semena měsíčku vysévají na připravený záhonek do řádků vzdálených o sebe 30 cm. Semínka vysejeme asi jeden centimetr od sebe. Klíčení trvá 2-3 týdny. Jakmile jsou rostlinky vysoké přibližně 5 cm, přesadte je do vzdálenosti 20 cm. Miluje jasná, teplá a slunná místa, snese i polostín. Měsíček potřebuje hodně vlhkosti, nesnáší však nahromaděnou vodu, v horkém létě by se měl zalévat ráno i večer. Při trvalejších deštích bývá napaden padlím. Nelekejte se těchto ideálních podmínek pro pěstování, když zahrabete semínka do hlíny, i bez náročné péče vám vyrostou krásné oranžově žluté květiny.

KOPŘIVA

Kopřiva je všestranná léčivá rostlina, i když pro své pálivé účinky někdy není příliš oblíbená. Rozhodně ji není potřeba vysazovat, všude je jí dostatek a je spíše považována za plevel. Roste téměř všude, u krajů cest, na březích potoků, na smetištích, mýtinách, na úhorech, no prostě všude, kde to mnohdy ani není žádoucí. Naši předkové však měli k této osobité rostlině lepší vztah a dovedli využívat její účinky, které potvrdila i moderní věda.

Je to všeobecně známá vytrvalá bylina, která se bohatě rozmnožuje početně se rozvětřujícími oddenky, z nichž vyrůstá větší množství dutých čtyřhranných lodyh. Kopřiva dorůstá až do výšky 120 cm. Stvol a listy jsou porostlé nepříjemnými žehavými chloupky. Listy jsou tmavě zelené po okraji silně řapíkaté.

Léčivé vlastnosti kopřivy jsou tak mnohostranné jako její výskyt. Podporuje imunitní systém, pomáhá při bolestech žlučníku a jater, mírní potíže s prostatou, revmatizmem, pomáhá zvýšit tvorbu moče, zahání jarní únavu a čistí krev. Lze ji použít i jako podpůrný lék při cukrovce. Známý je i odvar z kopřiv s trochou vinného octu k mytí vlasů proti lupům a zabraňující vypadávání vlasů.

Příprava drogy: Sbírají se nejčastěji listy sdrhováním z lodyh a někdy také natě s listy, nejlépe hned z jara mladé nezdřevnatělé. Suší se v tenkých vrstvách na stinných vzdušných místech nebo uměle, přičemž by teplota neměla přesáhnout 60 stupňů Celsia. Důležité je sušit rychle, aby listy neztratily původní zelenou barvu. Čaje se připravují povařením drogy ve vodě asi minutu, pak se nechají asi deset minut vyluhovat a scedí se.

Kopřivy jsou vyhledávaným krmivem pro drůbež, zejména housata. Velice zdravý je i salát z mladých kopřiv a nálev z povařených kopřiv přidáný do koupele povzbudí prokrvení celého těla.

PAMPELIŠKA

Takřka stejné léčivé účinky, kromě koupací kúry a vlivu na vlasy, má i další krásná plevelná rostlina pampeliška. Na jaře jsou jich plné louky a zahrady, na čaje se hodí usušit listy nebo kořen. Z mladých ještě nehořkých lístků se dá připravit výborný salát, který je pro vysoký obsah inulinu velice vhodný pro diabetiky. Rozkvetlé květy se dají využít na výrobu domácího vína nebo stále populárnějšího pampeliškového medu. Rozkvetlé květy poskytují včelám bohatou jarní pastvu a našim děvčatům slouží k upletení nádherného věnečku.

Jaroslav Chlapečka

LITERÁRNÍ OKÉNKO

Jaroslav Vrchlický (*17. 02. 1853 - †09. 09. 1912), český básník, dramatik, překladatel a literární kritik

Jaroslav Vrchlický, vlastním jménem Emil Frída, se narodil v roce 1853 v Lounech.

Dětství prožil u svého strýce, faráře v Ovčárech na Kolínsku, který byl velmi vzdělaný a měl přímý vliv na pozdější zaměření Vrchlického. Vystudoval gymnázium a po návratu z Itálie, kde působil jako vychovatel, získal místo tajemníka na české technice. V roce 1879 se oženil s Ludmilou, dcerou spisovatelky Sofie Podlipské, do které byl zamilován - jelikož ale byla vdaná, vzal si její dceru. Žil velmi nezdravým způsobem, hodně kouřil, v roce 1908 ho postihl záchvat mrtvice a pak 4 roky v podstatě živořil.

Vrchlickému se dostalo vysokých poct doma i za hranicemi: byl členem České akademie věd, členem obdobných akademických institucí v cizině. Byl naším nejpłodnějším básníkem, napsal 83 básnických sbírek, řadu dramát a překladů.

DÍLO:

poezie: Zlomky epopeje

milostná a intimní lyrika: Eklogy a písně; Dojmy a rozmary; Hudba v duši; Zlatý prach; Moje sonáta

básnické sbírky: Panteon; Hlasy v poušti; Okna v bouři; Písně poutníka; Meč Damoklův

próza: Povídky ironické a sentimentální; Barevné střepy; Loutky

epika: Selské balady

historické komedie: V sudu Diogenově; Soud lásky; Noc na Karlštejně

dramatická trilogie: Drahomíra; Bratři; Knížata

dramata s antickými náměty: Odysseus; Námluvy Pelopovy; Smír Tantalův; Smrt Hippodamie

Jarní romance od Jaroslava Vrchlického

Byl jednou jeden kouzelník,
ten v ledném bydlel hradu,
kol pás měl z jíní setkaný
a sněhobílou bradu.

Na hlavě věnec ze smrčín
a z vybledlého kvítí,
a na závoji mlhavém
se křišťály mu třpytí.

Tomu se jednou zastesklo
v podzemní ledné sluji,
i chtěl se jíti podívat,
kam denně mraky plují.

On dávno slyšel o zemi,
kde v keři ptáče zpívá,
kde v každé řeky rákosí
se luzná víla skrývá.

Kde slunko celý boží den
si nezahalí líce,
kde písni, vůně, hvězdiček
a květů na tisíce.

Vzal do ruky svůj hromný kyj,
v plášť zahalil se úže,
a těšil se, jak přivine
ku zvadlým retům růže.

A těšil se, jak zobjímá
ty víly lehkonohé,
a tak ve sladké naději
již kraje prošel mnohé.

Však běda! Jaká proměna!
i slunce před ním zchladlo,
a když vzal kvítí do rukou,
hned jeho dechem zvadlo.

Na řekách led, na zemi sníh,
kam těkavý zrak hledne,
kol jenom poušť, kol jenom smrt
a nikde víly jedné!

Kam vkročil, zas ten starý led,
zas kroupy, sněhy, mrazy,
i rozpláče se kouzelník
a sám si hlavu srazí.

A teplý vánek po poli
zas pohrává si čile,
a z těla kmeta - jaký div!
sněženky vzrostly bílé.

Křepelka volá pod mezí
a v háji sedmihlásek,
a luh, jak by ho posázel,
jest plný sedmikrásek.

A vrkoče si v rákosí
zas proplétají víly -
již smutná zima zhynula,
ó vítěj, máji milý!

Připravila: Šárka Frankeová

Název: Dobřické noviny, číslo 1/2016 ze dne 31. 3. 2016

Redakční rada: šéfredaktor Vítězslav Smolka, zástupce šéfredaktora Antonín Netopil, kronikářka obce Eva Zbořilová, techničtí redaktoři Roman Zbořil a Jaroslav Chlapečka, jazyková korekce Šárka Frankeová, grafická úprava Marek Ostrčil.

Místo vydávání: Dobřice. GPS: Loc: 49°24'6.55" N, 17°28'43.84" E

Vydavatel: Obec Dobřice, Dobřice 4, IČ: 00636193, Tel.: 581 224 107, E-mail: obec.dobrice@seznam.cz,

Web: www.dobrice.cz. Cena novin: bezplatně.

Zaregistrováno pod číslem MK E – 19941.

Tisk JKV Trading, **vychází** čtyřikrát ročně – nákladem 140 výtisků.

Foto Jaroslav Chlapečka.

Titulní stránka: fotografie z kulturních a společenských akcí v obci Dobřice.

Poslední stránka: „Nově zrekonstruovaná kaplička“, foto Jaroslav Chlapečka.

